

Анастасія КОСТЮЧЕНКО,*orcid.org/0009-0004-1855-4965*

магістрант кафедри дизайну

Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

імені Михайла Бойчука

(Київ, Україна) *kosnastiia@gmail.com***Ганна ПАЩЕНКО,***orcid.org/0000-0003-1455-5245*

доцент,

доцент кафедри дизайн середовища

Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

імені Михайла Бойчука

(Київ, Україна) *anne_2010@ukr.net***Тетяна МАЛІК,***orcid.org/0000-0001-7986-3957*

кандидат архітектури,

професор кафедри дизайн середовища

Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

імені Михайла Бойчука

(Київ, Україна) *3t@ukr.net*

ЕКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРІВ ГОТЕЛЬНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

Метою статті є дослідження принципів екоорієнтованого підходу в дизайні інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів, визначення його впливу на комфорт, енергоефективність та психологічний стан відвідувачів, а також обґрунтування доцільності впровадження екологічних матеріалів, технологій і рішень у сучасну практику інтер'єрного проектування.

Методологія. У процесі роботи застосовано комплекс методів наукового пізнання для всебічного вивчення екоорієнтованого підходу в дизайні інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів, зокрема методи комплексно-цільового підходу, структурно-логічного та порівняльного аналізу, синтезу, індукції й дедукції для критичного опрацювання теоретичних положень; семантичний аналіз – для визначення змісту ключових понять; систематизацію, аналітичні таблиці та ситуаційний аналіз – для формування цілісного уявлення про принципи екоорієнтованого дизайну.

Результати. Екоорієнтований дизайн спрямований на гармонізацію простору з природним оточенням, підвищення якості відпочинку та формування у відвідувачів екологічної свідомості. Впровадження таких підходів у практику проектування готельно-рекреаційних комплексів дозволяє підвищити конкурентоспроможність закладів, відповісти на актуальні тенденції розвитку туризму та сприяти збереженню природних ресурсів. Застосування принципів сталого розвитку, енергоефективних технологій і природних матеріалів сприяє створенню комфортного середовища, позитивно впливає на емоційний стан користувачів та зменшує негативний вплив на довкілля.

Наукова новизна полягає у систематизації принципів еко-орієнтованого підходу в дизайні інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів та визначенні їхнього впливу на формування комфортного, гармонійного і стійкого середовища. У роботі уточнено поняття «еко-орієнтований дизайн інтер'єру» у контексті готельно-рекреаційних об'єктів, виявлено взаємозв'язок між екологічними, естетичними та функціональними аспектами проектування. Сформульовано рекомендації щодо використання природних матеріалів, енергоефективних технологій і біофільних рішень у створенні сучасного інтер'єрного середовища.

Практична значущість отриманих результатів полягає у можливості їхнього застосування в проектній діяльності дизайнерів, архітекторів та фахівців готельно-рекреаційної сфери. Розроблені принципи й підходи можуть бути використані при проектуванні нових або реконструкції існуючих готелів, рекреаційних і туристичних комплексів з урахуванням екологічних вимог. Матеріали дослідження також можуть слугувати основою для подальших наукових розробок, навчальних курсів і практичних рекомендацій у сфері еко-дизайну.

Ключові слова: Готельно-рекреаційних комплексів, екологічні інновації, туристична галузь, еко-свідомість.

Anastasiia KOSTIUCHENKO,
orcid.org/0009-0004-1855-4965

Master's student at the Department of Design
Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design
(Kyiv, Ukraine) kosnastiia@gmail.com

Hanna PASHCHENKO,
orcid.org/0000-0003-1455-5245

Associate Professor, Associate Professor of the Department of Environmental Design
Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design
(Kyiv, Ukraine) anne_2010@ukr.net

Tetiana MALIK,
orcid.org/0000-0001-7986-3957

Doctor of Philosophy in Architecture,
Professor at the Department of Environmental Design
Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design
(Kyiv, Ukraine) 3t@ukr.net

AN ECO-FRIENDLY APPROACH TO INTERIOR DESIGN IN HOTEL AND RECREATION COMPLEXES

The purpose of the article is to study the principles of an eco-oriented approach in the interior design of hotel and recreational complexes, to determine its impact on comfort, energy efficiency, and the psychological state of visitors, as well as to justify the feasibility of introducing ecological materials, technologies, and solutions into modern interior design practice.

Methodology. In the course of the work, a set of scientific methods was applied to comprehensively study the eco-oriented approach in the interior design of hotel and recreational complexes, including methods of a complex-target approach, structural-logical and comparative analysis, synthesis, induction, and deduction for the critical examination of theoretical provisions; semantic analysis – to define the content of key concepts; and systematization, analytical tables, and situational analysis – to form a holistic understanding of the principles of eco-oriented design.

Results. Eco-oriented design aims to harmonize the space with the natural environment, enhance the quality of recreation, and foster environmental awareness among visitors. The implementation of such approaches in the design practice of hotel and recreational complexes increases their competitiveness, responds to current trends in tourism development, and contributes to the preservation of natural resources. The application of sustainable development principles, energy-efficient technologies, and natural materials helps to create a comfortable environment, positively influences the emotional state of users, and reduces the negative impact on the environment.

Scientific novelty lies in the systematization of the principles of the eco-oriented approach in the interior design of hotel and recreational complexes and in determining their influence on the formation of a comfortable, harmonious, and sustainable environment. The paper clarifies the concept of "eco-oriented interior design" in the context of hotel and recreational facilities, identifies the relationship between ecological, aesthetic, and functional aspects of design, and formulates recommendations for the use of natural materials, energy-efficient technologies, and biophilic solutions in creating modern interior environments.

Practical significance of the obtained results lies in their applicability in the design activities of designers, architects, and specialists in the hotel and recreational sector. The developed principles and approaches can be used in the design of new or reconstruction of existing hotels, recreational, and tourist complexes, taking into account ecological requirements. The research materials can also serve as a basis for further scientific developments, educational courses, and practical recommendations in the field of eco-design.

Key words: hotel and recreational complexes, ecological innovations, tourism industry, environmental awareness.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції у дизайні інтер'єрів готелів зосереджуються на поєднанні естетики, функціональності та екологічності (Р. Моррісон, І. Ельшаер, М. Куратова). В умовах глобальних екологічних викликів, енергетичної кризи та зростання рівня усвідомленості суспільства питання впровадження еко-орієнтованих рішень у сфері архітектури та дизайну набуває особливої актуальності (М. Близнюк, Т. Галуш-

кіна). Однією з важливих галузей застосування таких підходів є готельно-рекреаційні комплекси, де створення комфортного, здорового та природно гармонійного середовища безпосередньо впливає на якість відпочинку, психологічний стан і добробут відвідувачів (С. Келлерт, В. Михайленко, О. Каченко).

Еко-орієнтований дизайн інтер'єрів передбачає інтеграцію природних матеріалів, використання

енергоефективних технологій, раціональне планування простору, а також врахування біофільних принципів, що забезпечують взаємодію людини з природою. Такий підхід дозволяє не лише знизити негативний вплив на довкілля, а й створити естетично привабливі, функціональні та комфортні інтер'єрні простори.

Аналіз досліджень. Дослідження Близнюка М. М. та Свірка В. О. створили фундамент для практичного застосування еко-орієнтованих принципів у дизайні. Вони наголошують на використанні натуральних і безпечних матеріалів, інтеграції природного освітлення та вентиляції, а також плануванні простору з урахуванням енергозбереження та зменшення впливу на навколишнє середовище. Такі підходи дозволяють формувати комфортне та здорове середовище для гостей готельно-рекреаційних комплексів (М. Близнюк, В. Свірко).

Куратова М. разом із Галушкіною Т. П. підкреслюють важливість естетичного оформлення простору через природні матеріали, озеленення та перероблені ресурси. Вони показують, що гармонійне поєднання екологічних та естетичних рішень не лише знижує негативний вплив на довкілля, а й позитивно впливає на психологічний стан відвідувачів, створюючи відчуття природної гармонії (М. Куратова, Т. Галушкіна).

Зарубіжні дослідження Ельшаера, Моррісона та концепція біофільного дизайну Kellert демонструють конкретні інноваційні рішення, які можуть бути Моррісон застосовані у готельних інтер'єрах: «зелені» фасади, інтегровані системи енерго- та водозбереження, використання природних текстур і рослинних мотивів. Такі елементи не лише підвищують екологічну ефективність комплексів, а й сприяють відновленню енергетичного та емоційного балансу гостей (Р. Моррісон, І. Ельшаер, С. Келлерт).

Михайленко і Кащенко доповнюють ці підходи акцентом на біодизайні, де екологічні та психологічні аспекти поєднані у створенні внутрішніх просторів, що стимулюють позитивні відчуття та комфорт перебування. Попри наявність численних досліджень, залишається потреба у розробці цілісних методологій, які об'єднують матеріально-технічні, естетичні та психологічні принципи для ефективного впровадження еко-орієнтованого підходу у готельно-рекреаційних інтер'єрах (О. Загорянська, Г. Круль, 2011: 368, О. Терешкін, 2012: 340).

Мета статті є обґрунтування теоретичних засад і практичних принципів еко-орієнтованого підходу в дизайні інтер'єрів готельно-рекреа-

ційних комплексів, а також визначення шляхів його ефективного впровадження з урахуванням сучасних тенденцій сталого розвитку, енергоефективності та гармонійної взаємодії людини з природним середовищем (Р. Моррісон, В. Свірко, М. Куратова).

Результати дослідження. Дослідження показало, що впровадження екоорієнтованих принципів у дизайн інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів в Україні перебуває на початковому етапі. У більшості випадків екологічність зводиться до використання натуральних матеріалів або декоративного озеленення, тоді як комплексний підхід – що включає енергоефективність, ергономіку, мікроклімат, психологічний комфорт і використання локальних ресурсів – реалізується рідко (Р. Моррісон, В. Свірко, М. Куратова, Р. Вогелезанг).

Основними проблемами є відсутність цілісної методології екоорієнтованого проектування, недостатня поінформованість дизайнерів і замовників, а також недооцінка місцевих природних матеріалів із низьким вуглецевим слідом (Г. Круль, 2011: 368, В. Михайленко, О. Терешкін, 2012: 340). Вітчизняна практика потребує переходу від декларативного до практичного застосування принципів сталого розвитку, зокрема біофільного підходу та використання сучасних екотехнологій (С. Келлерт).

Як приклад застосування результатів дослідження можна розглянути концепцію формування інтер'єрів замиського готельно-рекреаційного комплексу, побудовану на принципі єдності архітектури та природи. Такий підхід передбачає створення простору, що забезпечує гармонію між функціональністю, екологічністю та емоційним комфортом користувачів.

Концепція ґрунтується на трьох ключових напрямках:

1. **Матеріальне рішення** – використання локальних, екологічно чистих і відновлюваних матеріалів: деревини, каменю, глини, льону та конопляних волокон. Поверхні обробляються природними маслами без синтетичних домішок, що забезпечує безпеку для здоров'я та сприяє збереженню природного мікроклімату (Г. Круль, 2011: 368; В. Михайленко, 2011:224.).

2. **Просторово-функціональна організація** – зонування простору з урахуванням логіки руху та рівня приватності: публічні, житлові та рекреаційні зони розташовуються послідовно, створюючи плавний перехід від відкритого до інтимного середовища. Такий підхід допомагає зменшити стрес і створює відчуття спокою (А. Абрамова, С. Келлерт).

3. Енергозбереження та мікроклімат – застосування природного освітлення, енергоощадних систем, рекуперації тепла, автоматизованого регулювання вентиляції та опалення, а також інтеграція живих рослин і водних елементів для покращення якості повітря (Р. Моррісон, В. Михайленко, 2011:224, Р. Шарма).

Загальна кольорова концепція інтер'єрів базується на природних тонах – пісочних, зелених, кам'яних і деревних відтінках, що створюють атмосферу спокою та гармонії. Поєднання природних текстур і м'якого освітлення підсилює відчуття тепла й комфорту.

Результати показують, що комплексне впровадження екоорієнтованих принципів дозволяє не лише знизити енергоспоживання, а й підвищити естетичну цінність простору, створити більш здорове середовище та зміцнити зв'язок людини з природою. Такі рішення підвищують рівень психологічного комфорту користувачів, сприяють формуванню екологічної культури та позитивно впливають на конкурентоспроможність готельних закладів (А.Абрамова, Р. Моррісон, Т. Галушкіна).

Таким чином, результати дослідження підтверджують ефективність поєднання екологічних технологій, локальних матеріалів та біофільних елементів у сучасному дизайні інтер'єрів. Екоорієнтований підхід стає не лише естетичним рішенням, а й засобом створення гармонійного, функціонального та сталого простору, який відповідає потребам людини й принципам екологічної відповідальності.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що екоорієнтований підхід у дизайні інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів є важливим та актуальним напрямом сучасного проектування, який інтегрує естетичні, функціональні та екологічні аспекти. Сучасні тенденції розвитку туризму та рекреаційної індустрії, підвищення екологічної свідомості населення, а також зростаюча роль сталого розвитку зумовлюють необхідність комплексного впровадження екопринципів у проектування інтер'єрів.

Одним із головних результатів дослідження є визначення ключових принципів екоорієнтованого дизайну інтер'єрів, які включають:

1. Раціональне використання природних ресурсів – мінімізацію споживання води та електроенергії, застосування енергоефективних систем опалення, вентиляції та кондиціювання.

2. Використання екологічно чистих і відновлюваних матеріалів – натурального дерева, каменю, глини, льону, конопляних волокон, а також вторинної сировини.

3. Біофільний підхід – інтеграцію рослинності, природного освітлення, водних елементів і мотивів природи, що позитивно впливають на психологічний стан відвідувачів і підвищують комфорт перебування.

Дослідження засвідчило, що в сучасній практиці готельно-рекреаційних комплексів більшість екорішень застосовується фрагментарно – переважно у вигляді декоративних елементів або часткового використання натуральних матеріалів, без комплексного підходу до організації простору. Виявлено низку проблем, які стримують розвиток еко-дизайну в Україні та частково в інших країнах:

- нестачу систематизованих методичних рекомендацій щодо інтеграції екологічних принципів у дизайн інтер'єрів готелів;

- обмежену проінформованість дизайнерів і замовників щодо сучасних технологій енергозбереження, екологічних матеріалів та біофільних рішень;

- недостатнє використання локальних матеріалів і природних ресурсів, що підвищує вуглецевий слід і зменшує екологічну ефективність проєктів;

- відсутність національних стандартів і нормативів, які регламентують екоорієнтоване проєктування інтер'єрів;

- неповне врахування психологічного впливу простору на людину, що знижує ефективність біофільних і рекреаційних рішень.

Разом із тим дослідження показало, що впровадження комплексної моделі екоорієнтованого дизайну здатне вирішити зазначені проблеми. Ефективне поєднання природних матеріалів, енергоефективних технологій, біофільного підходу та ергономічного планування дозволяє створити простір, який одночасно задовольняє естетичні, функціональні й екологічні вимоги, забезпечує зниження споживання ресурсів і покращує психологічний стан гостей.

Дослідження також підтвердило значення застосування сучасних технологій та інноваційних рішень у реалізації екоінтер'єрів. Використання природного освітлення, світлопрозорих конструкцій, систем рекуперації тепла, автоматизованого регулювання мікроклімату, а також інтеграція систем збору й повторного використання води підвищує енергоефективність і знижує експлуатаційні витрати.

Наукова цінність роботи полягає в систематизації теоретичних положень та практичного досвіду, що дозволило сформувати сукупність рекомендацій для дизайнерів і архітекторів, які прагнуть упровадити екоорієнтований підхід у готельному середовищі. Серед них:

- планування інтер'єрів із урахуванням природного освітлення та напрямку сонячних променів;
- використання місцевих матеріалів і вторинної сировини;
- інтеграція рослинних композицій, живих стін і водних елементів;
- застосування енергоефективних систем опалення, вентиляції та кондиціонування;
- створення ергономічних зон відпочинку, що враховують психологічні й фізіологічні потреби гостей.

Практичне значення висновків полягає у можливості їх застосування під час проектування нових і реконструкції існуючих готельно-рекреаційних комплексів. Запропоновані рекомендації сприяють підвищенню конкурентоспроможності об'єктів, залученню свідомих туристів і формуванню стійких практик управління ресурсами.

Таким чином, результати дослідження доводять, що екоорієнтований дизайн інтер'єрів є не

лише модною тенденцією, а й необхідною складовою сучасного проектування готельно-рекреаційних об'єктів, здатною поєднувати екологічну відповідальність, естетику, функціональність і психологічний комфорт. Впровадження комплексних екорішень забезпечує створення середовища, яке сприяє відновленню життєвих сил, покращенню емоційного стану гостей і формуванню екологічної культури як серед відвідувачів, так і персоналу готельного комплексу.

У підсумку, дослідження підтверджує, що ефективна інтеграція екоорієнтованого підходу в дизайні інтер'єрів готельно-рекреаційних комплексів сприяє розвитку сталого туризму, підвищенню якості послуг і створенню гармонійного простору для відпочинку. Подальший розвиток цієї теми передбачає адаптацію запропонованих рекомендацій до національних стандартів, розробку методичних посібників для дизайнерів і архітекторів та впровадження інноваційних рішень у практику готельного бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А. Г., Мирошник Ю. А. Еко-тренд в сфері гостинності: економічні та соціальні аспекти. Ефективна економіка. 2020. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7904> (дата звернення: 11.09.2025).
2. Моррісон Р. Сталий готельний бізнес: підхід циркулярного дизайну до архітектури готелів. 2025. URL: <https://bee-inc.com/2025/05/22/sustainable-hospitality-the-circular-design-approach-to-hotel-architecture/> (дата звернення: 11.09.2025).
3. Близнюк М. М. Екологічний дизайн: теоретичні основи, принципи, освітня складова. Вісник ЛНФМ. 2017. Вип. 33. С. 141–153.
4. Булгакова Т. В., Оніщук І. А. Особливості дизайну інтер'єру молодіжних готелів. Електронний науковий журнал «Технології та дизайн». 2017. № 1 (22). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2017_1_19. (дата звернення: 11.09.2025).
5. Данілова О. М., Погинайко І. В. Еко-маркетингові тенденції в розвитку готельного господарства. Науковий вісник Чернівецького університету. 2012. Вип. 633–634.
6. Дизайнерська діяльність: екологічне проектування Науково-методичне видання / В.О.Свірко, О.В.Бойчук, В.М. Голобородько, А.Л. Рубцов, О.В.Кардаш, О.В.Чемакіна Київ: УкрНДІ ДЕ, 2016. 196 с.
7. Ельшаер, І.А. Інновації екологічного дизайну в готельному бізнесі: сталий підхід до оцінки біофільних інтер'єрів у ресторанах на даху. Buildings. 2025. №19 URL: <https://doi.org/10.3390/buildings15193474> (дата звернення: 13.09.2025).
8. Галушкіна Т. П., Мусіна Л. О., Хумарова Н. І. Національна політика «зеленого» зростання в Україні. Одеса : ІПРЕД НАН України, 2021. 272 с.
9. Загорянська О. Л. Оцінка конкурентоспроможності екологічних готелів у сучасних умовах господарювання. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2018. Вип. 22.
10. Келлерт С. Р. Природа за задумом: практика біофільного дизайну. Лондон : Видавництво Ельського університету, 2018.
11. Круль Г.Я. Основи готельної справи : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 368 с.
12. Куратова М. Екодизайн в Україні або новий підхід до проектування інтер'єрів. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (20 квітня 2018 р., м. Київ) : у 2-х т. Київ : КНУТД, 2018. Т. 2. С. 174–177.
13. Михайленко В. Є., Кашенко О. В. Основи біодизайну : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 224 с.
14. Офіційний сайт еко-готелю “Six Senses”. URL: <https://www.sixsenses.com/en/> (дата звернення: 15.09.2025).
15. Офіційний сайт еко-готелю “Treehotel”. URL: <https://treehotel.se/> (дата звернення: 15.09.2025).
16. Офіційний сайт еко-готелю “Whitepod”. URL: <https://whitepod.com/> (дата звернення: 15.09.2025).
17. Гессе Дж. Перший в Америці «вуглецево-позитивний» готель з'являється в Денвері – але чи виправдовуються його кліматичні заяви? The Guardian, 2024. URL: <https://www.theguardian.com/environment/2024/sep/26/first-carbonpositive-hotel-populus-denver-climate-claims> (дата звернення: 20.09.2025).
18. Шарма Р. Сталий розвиток у сфері гостинності: глобальна перспектива. Worldwide Hospitality and Tourism Themes. Квітень 2023. Т. 15, № 3. С. 212–219.

19. Терешкін О. Г., Балацька Н. Ю. Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства : Конспект лекцій з курсу. Харків : ХДУХТ, 2016. Навчальне електронне видання.
20. Вогелезанг Р. Еволюція дизайну інтер'єру готелів: орієнтація на захист довкілля, сталий розвиток і досвід користувача. Дослідження в галузі мистецтва та архітектури. Червень 2023. Т. 2, № 2.

REFERENCES

1. Abramova, A. and Myroshnyk, Yu. (2020) Eko-trend v sferi hostynnosti: ekonomichni ta sotsialni aspekty. [Eco-trend in the Hospitality Industry: Economic and Social Aspects], *Efektivna ekonomika*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7904> (Accessed 11.09.2025). [in Ukrainian].
2. Morrison R. (2025) Stalyi hotelnyi biznes: pidkhid tsyrkuliarnoho dyzainu do arkhitektury hoteliv . [Sustainable hotel business: a circular design approach to hotel architecture] URL: <https://bee-inc.com/2025/05/22/sustainable-hospitality-the-circular-design-approach-to-hotel-architecture/> (accessed: 11.09.2025).
3. Blyzniuk M. M. (2017) Ekolohichniy dyzain: teoretychni osnovy, pryntsypy, osvitalia skladova. [Ecological Design: Theoretical Foundations, Principles, and Educational Component]. *Visnyk LNFМ*. Vyp. 33. S. 141–153. [in Ukrainian].
4. Bulhakova T. V., Onishchuk I. A. (2017) Osoblyvosti dyzainu interieru molodizhnykh hoteliv. [Features of Interior Design of Youth Hotels]. *Elektronnyi naukovyi zhurnal «Tekhnolohii ta dyzain»*. № 1 (22). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2017_1_19. [in Ukrainian].
5. Danilova O. M., Pohynaiko I. V. (2012) Eko-marketynhovi tendentsii v rozvytku hotelnoho hospodarstva. [Eco-marketing Trends in the Development of the Hotel Industry]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytet*. Vyp. 633–634. [in Ukrainian].
6. Svirko V.O., Boichuk O.V., Holoborodko V.M., Rubtsov A.L., Kardash O.V., Chemakina O.V. (2016). *Dyzainerska diialnist: ekolohichne proektuvannia*. [Design Activity: Ecological Design: Scientific and Methodical Edition]. Kyiv: UkrNDI DE, 196 p. [in Ukrainian].
7. Elshaer, I.A. (2025) Innovatsii ekolohichnoho dyzainu v hotelnomu biznesi: stalyi pidkhid do otsinky biofilnykh interieriv u restoranakh na dakhu [Innovations in eco-friendly design in the hotel business: a sustainable approach to evaluating biophilic interiors in rooftop restaurants]. *Buildings*. 2025. №19 URL: <https://www.mdpi.com/2075-5309/15/19/3474> (accessed: 13.09.2025).
8. Halushkina T. P., Musina L. O., Khumarova N. I. (2021) Natsionalna polityka «zelenoho» zrostantia v Ukraini. [National Policy of “Green” Growth in Ukraine]. Odesa : IPREED NAN Ukrainy, 272 s. [in Ukrainian].
9. Zahorianska O. L. (2018) Otsinka konkurentospromozhnosti ekolohichnykh hoteliv u suchasnykh umovakh hospodariuvannia. [Assessment of the competitiveness of eco-friendly hotels in the current economic climate] *Mykolaivskiy natsionalnyi universytet imeni V. O. Sukhomlynskoho*. Vyp. 22. [in Ukrainian].
10. Kellert, S. R. (2018) *Pryroda za zadumom: praktyka biofilnoho dyzainu* [Nature by Design: The Practice of Biophilic Design]. London: Yale University Press. [in Ukrainian].
11. Krul H. Ya. (2011) *Osnovy hotelnoi spravy* [Fundamentals of Hotel Business: Textbook]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, 368 s. [in Ukrainian].
12. Kuratova M. (2018) Ekodyzain v Ukraini abo novyi pidkhid do proektuvannia interieriv. [Ecodesign in Ukraine or a New Approach to Interior Design]. *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu : zbirnyk materialiv Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii*. Kyiv .T. 2. S. 174–177. [in Ukrainian].
13. Mykhailenko V. Ye., Kashchenko O. V. (2011) *Osnovy biodyzainu* [Fundamentals of biodesign]. Karavela. navch. posib. Kyiv. 224 s. [in Ukrainian].
14. Ofitsiyniy sait eko-hoteliu “Six Senses” [Official Website of Eco-hotel “Six Senses”]. URL: <https://www.sixsenses.com/en/> (accessed: 15.09.2025).
15. Ofitsiyniy sait eko-hoteliu “Treehotel” [Official Website of Eco-hotel “Treehotel”]. URL: <https://treehotel.se/> (accessed: 15.09.2025).
16. Ofitsiyniy sait eko-hoteliu “Whitepod” [Official Website of Eco-hotel “Whitepod”]. URL: <https://whitepod.com/> (accessed: 15.09.2025).
17. Hesse Dzh. (2024) Pershyi v Amerytsi «vuhletsevo-pozytyvnyi» hotel zivliaietsia v Denveri – ale chy vypravdovuiutsia yoho klimatychni zaiavy? [The First “Carbon-positive” Hotel in the USA Opens in Denver – are the environmental claims justified?]. *The Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/environment/2024/sep/26/firstcarbonpositive-hotel-populus-denver-climate-claims> (accessed: 20.09.2025).
18. Sharma R. (2023) Stalyi rozvytok u sferi hostynnosti: hlobalna perspektyva. [Sustainable development in hospitality: a global perspective]. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*. Vol. 15, No. 3. Pp. 212–219.
19. Tereshkin O. H., Balatska N. Yu. (2016) *Proektuvannia obiektiv hotelno-restorannoho hospodarstva : Konspekt lektsii z kursu*. [Designing hotel and restaurant facilities: Lecture notes from the course]. Navchalne elektronne vydannia KhDUKhT, 340 p. [in Ukrainian].
20. Voheliezang R. (2023) *Evoliutsiia dyzainu interieru hoteliv: oriientatsiia na zakhyst dovkillia, stalyi rozvytok i dosvid korystuvacha*. [The evolution of hotel interior design: a focus on environmental protection, sustainable development, and user experience]. *Doslidzhennia v haluzi mystetstva ta arkhitektury*. Vol. 2, No. 2. URL: <https://www.pioneerpublisher.com/SAA/article/download/312/274/325> (accessed: 20.09.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 10.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025